

Europejski Fundusz Społeczny(EFS)

Europejski Fundusz Społeczny jest instrumentem Unii Europejskiej powołanym do życia w 1957 roku na mocy artykułu 123 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Gospodarczą, który ma na celu współfinansowanie działań krajów członkowskich w dziedzinie polityki zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich.

Po gwałtownym wzroście bezrobocia w roku 1982 EFS poddano gruntownej reformie, by sprostać nowym wyzwaniom rynku pracy i rosnącemu bezrobociu. Modyfikacji poddano wówczas główne programy, których działanie było ukierunkowane na działania pomocowe. W 1994 roku do zadań EFS dołączono promowanie równych szans dla kobiet w pracy, promowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz osób, którym zagraża wykluczenie społeczne, a także wspieranie wkraczania osób młodych po raz pierwszy na rynek pracy. Polska korzysta z możliwości, które stwarza EFS od 2004 roku, czyli od momentu przystąpienia do Unii Europejskiej.

EFS jest funduszem, któremu przyświeca cel pomocy ludziom pracy. Zarówno tym, którzy pracują, jak i osobom pozostającym bez zatrudnienia. Wśród nich EFS dostrzega grupy, do których adresuje pomoc w ramach swoich programów. Specyfika programów operacyjnych jest każdorazowo warunkowana aktualną sytuacją na rynku pracy i w gospodarce.

Cele Europejskiego Funduszu Społecznego

EFS jest podstawowym narzędziem Unii Europejskiej, którego działania skierowane są na przeciwdziałanie bezrobociu, wyrównywanie szans w dostępie do zatrudnienia różnych grup społecznych, a także doskonalenie kadr pracowniczych w ramach szkoleń.

Europejski Fundusz Społeczny był dotychczas jednym z czterech funduszy strukturalnych stanowiących finansowe instrumenty Unii Europejskiej. W wyniku reformy polityki spójności, liczba funduszy strukturalnych została ograniczona do dwóch: Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Do głównego nurtu programowania został włączony również Fundusz Spójności.

Obecnie, w Polsce, EFS jest wdrażany za pomocą programu operacyjnego Kapitał Ludzki. Program Operacyjny Kapitał Ludzki, który jest realizowany w latach 2007 – 2013, to największy w historii Unii Europejskiej program współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Cele EFS i zasady działania w zakresie:

1. Aktywnej polityki rynku pracy,

czyli przeciwdziałanie i zapobieganie bezrobociu, a zwłaszcza zjawisku długotrwałego pozostawania bez pracy wśród mężczyzn, jak i kobiet. Aktywna polityka na rynku pracy ułatwia ponowną integrację długotrwale bezrobotnych z rynkiem pracy, a także wspiera integrację zawodową osób młodych oraz ludzi powracających na rynek pracy.

2. Przeciwdziałaniu zjawisku wykluczenia społecznego,

czyli działania prowadzące do ograniczenia zjawiska marginalizacji społecznej i przygotowanie ludzi narażonych na wykluczenie społeczne do momentu wejścia na rynek pracy. W tym obszarze istotne jest również utrzymanie zatrudnienia lub powrotu do czynnego życia zawodowego. Wsparcie jest przeznaczone dla osób, które ze względu na trudną sytuację życiową nie umieją odnaleźć się na rynku pracy.

3. Kształcenia ustawicznego,

które z założenia ma ułatwiać i polepszać dostęp do rynku pracy oraz integrację z rynkiem pracy przez podwyższenie i utrzymanie potencjału zawodowego osób oraz promowanie mobilności zawodowej, przez zwiększanie dostępu do szkoleń zawodowych, edukacji, w tym doradztwa.

4. Doskonalenia kadr gospodarki,

czyli promocja potencjału adaptacyjnego oraz rozwój przedsiębiorczości - w założeniach tego celu mieści się promocja wykwalifikowanej, przeszkolonej i zdolnej do adaptacji do zmiennych warunków rynku pracy kadry pracowniczej. Ponadto wspiera się innowacyjność i potencjał adaptacyjny w zakresie organizacji pracy, rozwijania przedsiębiorczości oraz warunków sprzyjających tworzeniu nowych miejsc pracy i podwyższaniu kwalifikacji, rozwój potencjału ludzkiego w sferze badań, nauki i technologii.

5. Zwiększania dostępu,

czyli uczestnictwa kobiet na rynku pracy oraz możliwość rozwijania kariery zawodowej, ponadto zwiększenie dostępu kobiet do nowych miejsc pracy. W punkcie tym zawiera się również pomoc w uruchamianiu działalności gospodarczej, a także działaniach zakładających zmniejszenie dysproporcji i dyskryminacji płciowej zarówno w pionowych, jak i poziomych strukturach rynku pracy.

Europejski Fundusz Społeczny - priorytety

Obecnie w Polsce, zgodnie z projektem Narodowej Strategii Spójności, Europejski Fundusz Społeczny jest realizowany w okresie programowania 2007-2013 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Jest to program, w ramach którego realizowane są w Polsce wszystkie cele EFS.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki składa się z Priorytetów realizowanych na szczeblu centralnym i regionalnym.

Realizowane centralnie:

- Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna
- Priorytet II Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących
- Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty
- Priorytet IV Szkolnictwo wyższe i nauka
- Priorytet V Dobre zarządzanie

Realizowane regionalnie:

- Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich.
- Priorytet VII Promocja integracji społecznej.
- Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki.
- Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach.

Ponadto realizowany jest Priorytet X Pomoc techniczna, którego celem jest zapewnienie właściwego zarządzania PO KL, wdrażania oraz promocji Europejskiego Funduszu Społecznego.

Serwisy poświęcone funduszem europejskim:

1. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
www.mrr.gov.pl
2. Fundusze Strukturalne
www.fundusze-strukturalne.gov.pl
3. Europejski Fundusz Społeczny
www.efs.gov.pl
4. Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego
www.roefs.pl
5. Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych
www.mazovia.eu
6. Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie
www.wup.mazowsze.pl/efs

Oficjalne serwisy Unii Europejskiej:

1. Unia Europejska Online
www.europa.eu
2. Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce
www.ec.europa.eu/polska/
3. Strona Europejskiego Funduszu Społecznego Komisji Europejskiej
www.ec.europa.eu/employment_social/esf/index_pl.htm